

7.2. Engångsröjning av betesmark *(delåtgärd 4.4 fokusområde 4a)*

7.2.1. Övergripande prioriteringar

De övergripande prioriteringarna är beslutade för hela EU. Detta är ett stöd till miljöinvestering för engångsröjning av betesmark. (delåtgärd 4.4 och fokusområde 4a). Syftet är att öka natur- och kulturvärden i betesmarker och slåtterängar som delvis har vuxit igen så att hela marken uppfyller betesmarksdefinitionen och kan ingå i miljöersättningen för betesmarker och slåtterängar med särskild skötsel eller miljöersättningen för fåbodar.

7.2.2. Regionala prioriteringar med kort bakgrund

Markanvändningen i jord- och skogsbruk påverkar ekosystemen både positivt och negativt. Jordbruket är en förutsättning för många av de positiva värden som förknippas med odlingslandskapet. Idag överges allt fler marker långt från gården i skogsbygd och de växer igen. Skötselberoende arter försvinner från markerna. I slåttbygd har odlingen intensifierats. Idag är många områden som har höga biologiska värden relativt små och är utspridda i länets odlingslandskap. På sikt kommer fler arter som nu finns i landskapet att få svårt att överleva.

För att ekosystemen ska klara förändringar och förse oss med ekosystemtjänster, måste landskapet ha strukturer och variationer som gynnar växter och djur. Att arter försvinner minskar landskapets förmåga att leverera för oss nödvändiga ekosystemtjänster. Genom att skapa en grön infrastruktur, det vill säga miljöer som hänger ihop, blir det möjligt för växter och djur med särskilda behov att sprida sig mellan områden och behålla livskraftiga populationer.

Närhet till natur- och kulturmiljöer förknippas ofta med livskvalitet. Många av odlingslandskapets värden är skapande under en lång tids brukande. Genom att lyfta fram det egna kulturarvet och dess historia kopplat till landskapet, stärker man lokalsamhället och identiteten.

Prioriterade områden för stöd är:

- Tillgängliggöra det attraktiva odlingslandskapet
- Värna och synliggöra kulturvärden och kulturarvet
- Bevara och nyskapa småbiotoper i landskapet
- Skapa kontinuitet i skötsel
- Styra betesdjuren till betesmarker med höga natur- och kulturvärden
- Behålla skötsel av odlingslandskapet i skogsbygd
- Skapande av fler miljöer för nyttoinsekter i de intensiva växtodlingsbygderna

7.2.3. Beslutsomgångar och urval av ansökningar

Se under kapitel 4.

Ansökan måste få minst 200 poäng för att vara med i det fortsatta urvalsarbetet.

Ett fältbesök måste ha genomförts innan beslut. Det finns ett behov av att kunna fatta snabba beslut då insatserna är beroende av säsong och väderlek. Vi räknar med få ansökningar. Av dessa anledningar kommer vi att tillämpa löpande beslut istället för beslutsomgångar.

7.2.4. Urvalskriterier

(Delåtgärd 4.4, fokusområde 4a)

Urvalskriterier används för att värdera ansökan och kunna jämföra den med andra ansökningar.

Nationella urvalskriterier

För miljöinvesteringar finns bara regionala urvalskriterier.

Regionala urvalskriterier

Regionala urvalskriterier	Poängbeskrivningar	Viktning
1. Miljöinvesteringen bidrar till att bevara och förstärka biologisk mångfald	2 poäng. Røjningen förväntas gynna hävdberoende naturtyper eller arter i røjningsområdet. +1 poäng. Hävdberoende naturtyp finns också i intilliggande område. +3 poäng. Røjningen gynnar hotade arter i odlingslandskapet.	10
2. Miljöinvesteringen bidrar till att synliggöra och bevara kulturmiljöer	2 poäng. Røjningen bidrar till att synliggöra kulturbärande landskapselement i røjningsområdet. +1 poäng. Røjningen har positiv betydelse för landskapsbilden. +3 poäng. Marken som ska røjjas är en sammanhängande fornlämningsmiljö eller en monumental fornlämningsmiljö.	10
3. Goda förutsättningar för långsiktigt god hävd	4 poäng. Det finns goda förutsättningar för långsiktig hävd med betesdjur. 3 poäng. Det finns förutsättning för hävd med betesdjur. 4 poäng. Slåtterängen är rimlig att sköta	50
4. Regional prioritering av naturtyp/markslag	+4 poäng. Marken som ska røjjas är kalkrik hållmark i Dalsland, mosaikbetesmark, stäppartad torräng, rikkärr eller strandäng. +3 poäng. Marken som ska røjjas är stagg-gräsmark. +3 poäng. Marken som ska røjjas ska bli slåtteräng. +3 poäng. Marken innehåller skyddsvärda träd. +1 poäng. Røjningen innebär att rationell betesdrift underlättas. OBS! Max 5 poäng för detta urvalskriterier.	15
5. Regional prioritering av geografiskt område	1 poäng. Marken ligger i regional bevarandeplan för värdefulla odlingslandskap.	10

	3 poäng. Marken ligger i riksintresseområde för naturvård eller kulturmiljövård.	
	5 poäng. Marken ligger i, eller i anslutning till naturreservat, kulturreservat eller Natura 2000-område.	
6. Miljöinvesteringen bidrar till rekreativsmöjligheter och upplevelsevärden för allmänheten	5 poäng. Marken ligger i anslutning till tätbebyggt område och är lättillgänglig. 3 poäng. Marken ligger i ett befintligt rekreativsområde. 1 poäng. Marken kan lätt nås från allmän väg.	5
Summa viktning		100

Bedömningsgrunder

Regionala bedömningsgrunder

1. Miljöinvesteringen bidrar till att bevara och förstärka biologisk mångfald

2 poäng. Røjningen förväntas gynna hävdberoende naturtyper eller arter i røjningsområdet.

Med hävdberoende naturtyper avses hävdgynnade gräsmarkshabitat enligt Art- och habitatdirektivet, inkl. trädklädda betesmarker, rikkärr och hållmarkstorräng.

+1 poäng. Hävdberoende naturtyper finns också i intilliggande område.

+3 poäng. Røjningen gynnar hotade arter i odlingslandskapet

Med hotade arter avses arter på Artdatabankens rödlista som kategoriseras som endera sårbar, starkt hotad eller akut hotad.

2. Miljöinvesteringen bidrar till att synliggöra kulturmiljöer

2 poäng Røjningen bidrar till att synliggöra kulturbärande landskapselement.

Till kulturbärande landskapselement räknas även synliga fornlämningar.

+1 poäng. Røjning har positiv betydelse för landskapsbilden.

+3 poäng. Marken som ska røjjas är en sammanhängande fornlämningsmiljö eller en monumental fornlämningsmiljö.

Det ska finnas mer än ett punktobjekt på platsen. Framträdande fornlämningsmiljöer är kulturhistoriskt värdefulla, men har också en pedagogisk funktion.

3. Goda förutsättningar för långsiktigt god hävd

4 poäng. Det finns goda förutsättningar för långsiktig hävd med betesdjur.

Med god förutsättning avses att sökande har egna betesdjur (nöt får häst) i rimligt antal till sin betesmarksareal.

3 poäng. Det finns förutsättning för hävd med betesdjur

Med förutsättningar avses att sökande saknar egna betesdjur (nöt får häst) i rimligt antal till sin betesmarksareal, men har avtal om rimligt antal betesdjur till sin betesmarksareal.

4 poäng. Slätterängen är rimlig att sköta

Slätterängen bedöms som rimlig att sköta, bland annat areal och stenbundenhet i förhållande till arbetsinsats.

4. Regional prioritering av naturtyp/markslag

+4 poäng. Marken som ska röjas är kalkrik hällmark i Dalsland, mosaikbetesmark, stäppartad torräng, rikkärr eller strandäng.

Vid bedömning av naturtyp avses även mark som blir ovanstående efter åtgärden.

- +3 poäng. Marken som ska röjas är stagg-gräsmark.
- +3 poäng. Marken som ska röjas ska bli slätteräng
- +3 poäng. Marken innehåller skyddsvärda träd.
- +1 Poäng. Røjningen innebär att rationell betesdrift underlättas

Hur skiften organiseras i landskapet och förbinds med varandra har betydelse för konkurrenskraft.

OBS! Max 5 poäng för urvalskriterium 4.

5. Regional prioritering av geografiskt område

- 1 poäng. Marken ligger i regional bevarandeplan för värdefulla odlingslandskap.
- 3 poäng. Marken ligger i riksintresseområde för naturvård eller kulturmiljövård.
- 5 poäng. Marken ligger i, eller i anslutning till naturreservat, kulturresevat eller Natura 2000-område.

Detta gäller även reservat under bildande, om planerna kommit så långt att de är tillgängliga för handläggaren.

6. Miljöinvesteringen bidrar till rekreationsmöjligheter och upplevelsevärden för allmänheten

5 poäng. Marken ligger i anslutning till tätbebyggt område och är lättillgänglig.

Marken ligger i eller inom 1000 m från tätbebyggt område och är lättillgänglig
Innebar promenadmöjlighet. Det finns möjlighet för människor att röra sig in i området.
Det kan t.ex. finnas eller ordnas genomgångar i stängsel, i någon form.

3 poäng. Marken ligger i ett befintligt rekreationsområde.

Till rekreationsområde kan också räknas anslutning till vandringsleder eller andra typer av besöksmål.

1 poäng. Marken kan lätt nås från allmän väg.

Innebar att någon parkeringsmöjlighet ska finnas.

7.2.5. Stödbelopp

Den som söker stöd för engångsrøjning av betesmark eller slätterängar får 5000 kronor per hektar när miljöinvesteringen är godkänd.

Stöd beviljas inte till ansökningar om stöd med mindre än 1 000 kronor.

Stödbeloppet begränsas enligt förordning (EU) nr 1407/2013 om stöd av mindre betydelse där det är tillämpligt. I totalsumman ska också andra stöd av mindre betydelse som stödmottagaren har fått under 3-årsperioden räknas med. Begränsningen innebär att det totala stödet inte får överstiga 200 000 euro under tre beskattningsår, det vill säga året för beslut samt de två föregående beskattningsåren. Begränsningen gäller per stödmottagare.